

SAMOSTANOWIENIE SIĘ MNIJSZOŚCI

Prawo do samostanowienia

Art. 1. Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych (z 16 grudnia 1966r.)

1. *Wszystkie narody mają prawo do samostanowienia. Z mocy tego prawa swobodnie określają one swój status polityczny i swobodnie zapewniają swój rozwój gospodarczy, społeczny i kulturalny.*
2. *Wszystkie narody mogą swobodnie rozporządzać dla swoich celów swymi bogactwami i zasobami naturalnymi bez uszczerbku dla jakichkolwiek zobowiązań wynikających z międzynarodowej współpracy gospodarczej, opartej na zasadzie wzajemnych korzyści, oraz z prawa międzynarodowego. W żadnym przypadku nie można pozbawiać narodu jego własnych środków egzystencji.*
3. *Państwa-Strony niniejszego Paktu, włącznie z Państwami odpowiedzialnymi za administrację terytoriów niesamodzielnych i terytoriów powierniczych, będą popierały realizację prawa do samostanowienia i będą szanowały to prawo zgodnie z postanowieniami Karty Narodów Zjednoczonych.*

**Art. 1. ust. 2 Karty Narodów Zjednoczonych [cele Organizacji
Narodów Zjednoczonych]**

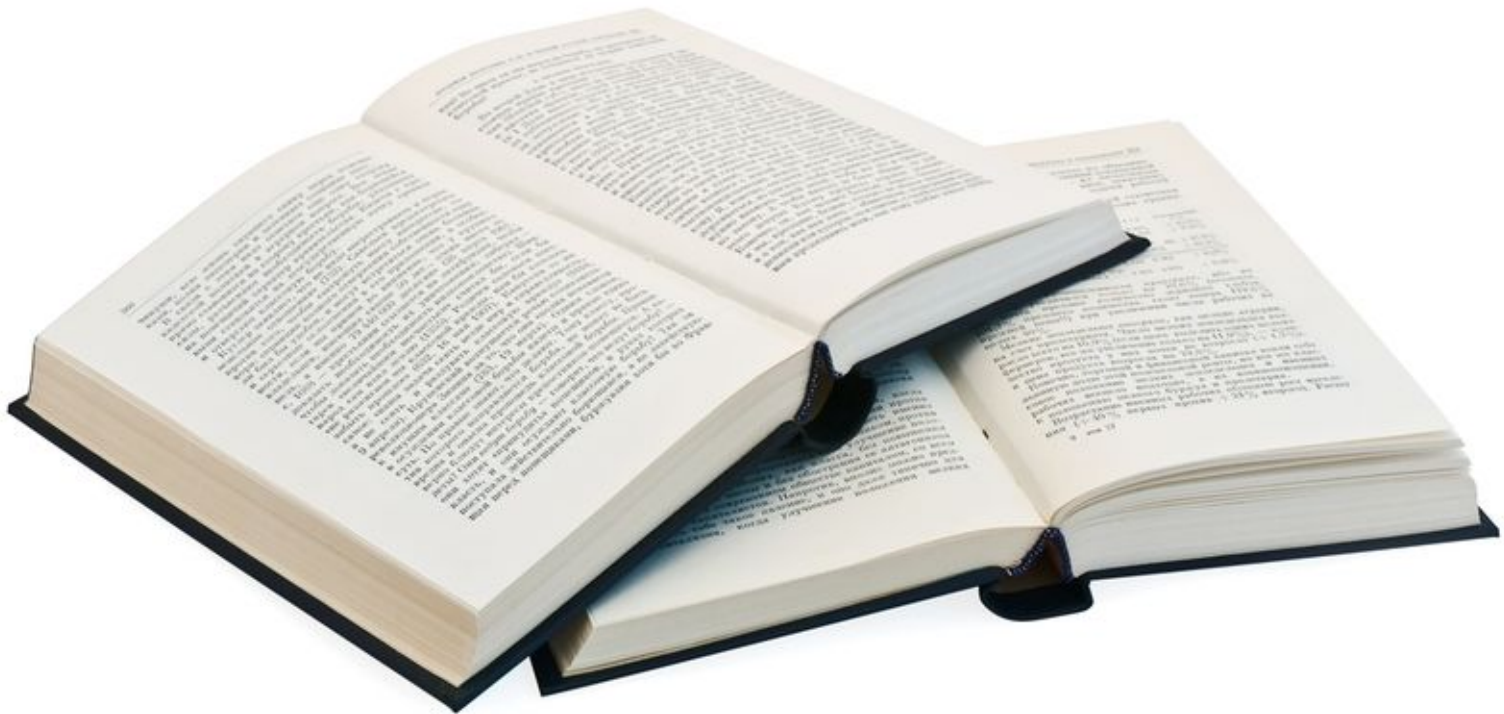
*„Rozwijać przyjazne stosunki między narodami, oparte na
poszanowaniu zasady równouprawnienia
i samostanowienia narodów,
i stosować inne odpowiednie Środki dla wzmocnienia
powszechnego pokoju”*

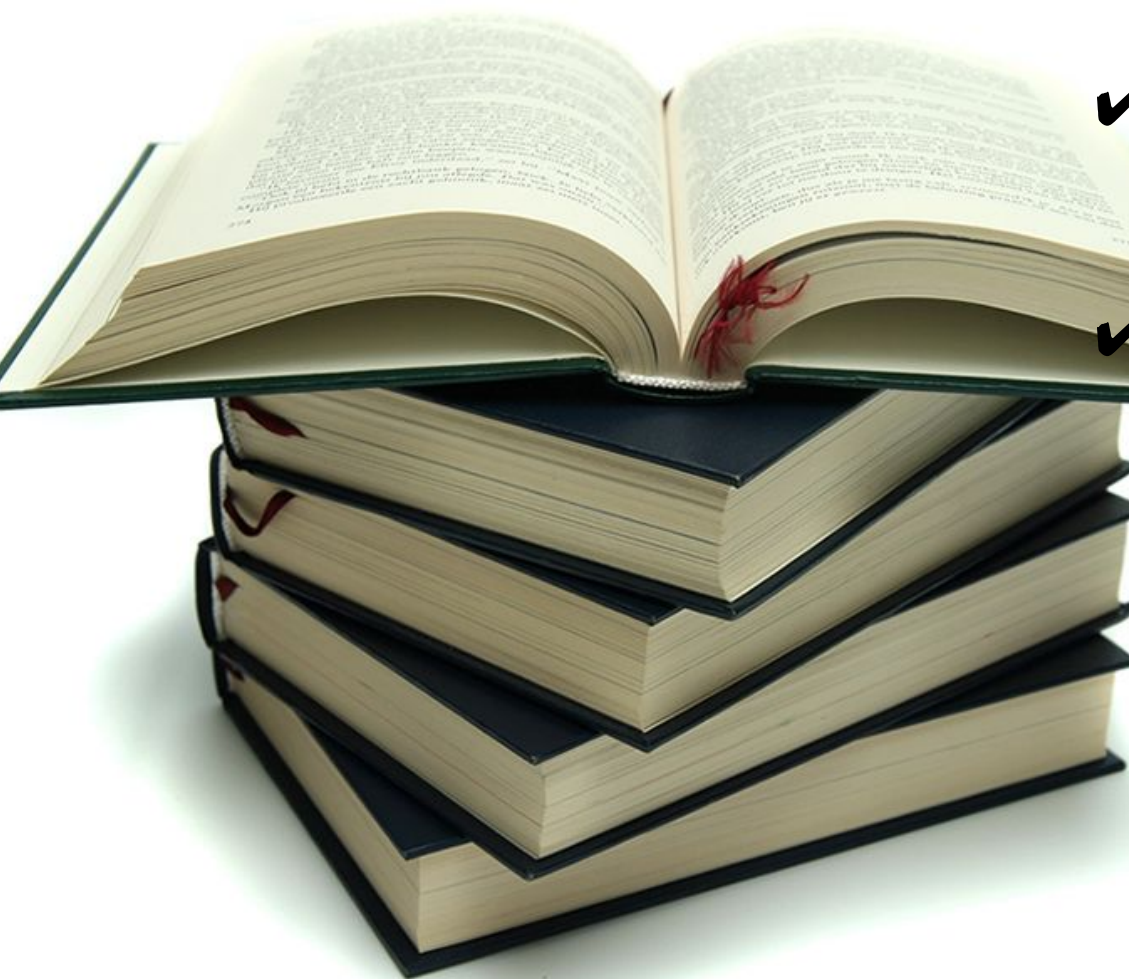

Zasada samostanowienia narodów (*SELF-DETERMINATION*)

▪ASPEKT ZEWNĘTRZNY

- ✓ Niezależne określenie statusu państwa:
 - utworzenie nowego państwa
 - połączenie się z państwem już istniejącym
 - pozostanie w ramach istniejącego państwa

ASPEKT WEWNĘTRZNY

- ✓ Swobodne określenie statusu politycznego
- ✓ Swobodne określenie statusu społecznego i kulturalnego
- ✓ Swobodne określenie statusu gospodarczego

Prawo Narodów do samostanowienia

- Główne założenia:** przyznanie każdemu narodowi prawa do samodzielnego decydowania o swoich losach, o państwie i jego kształcie, czy o stosunkach z innymi państwami,
- Zaliczane jest do praw III generacji (prawa kolektywne, solidarnościowe),
- Urzeczywistnione głównie w trakcie procesu dekolonizacji w 2 poł. XX w.,
- Należy do „soft law” – nie można go dochodzić drogą sądową,
- Rezolucja ZO ONZ uznała je za FUNDAMENTALNE PRAWO CZŁOWIEKA (fakt jego nieprzestrzegania sprowadza się w istocie do łamania praw człowiek i jego wolności).

The Original of Law

Tak więc, jeśli chcemy zrozumieć znaczenie samookreślenia narodów, nie bawiąc się w definicje prawnicze, nie "fabrykując" abstrakcyjnych określeń, lecz rozważając historyczno-ekonomiczne warunki ruchów narodowych, to niechybnie dojdziemy do wniosku następującego: przez samookreślenie narodów rozumie się państwowe ich oderwanie się od zespołów obconarodowych, rozumie się utworzenie samodzielnego państwa narodowego.

Włodzimierz Lenin

Kurdowie

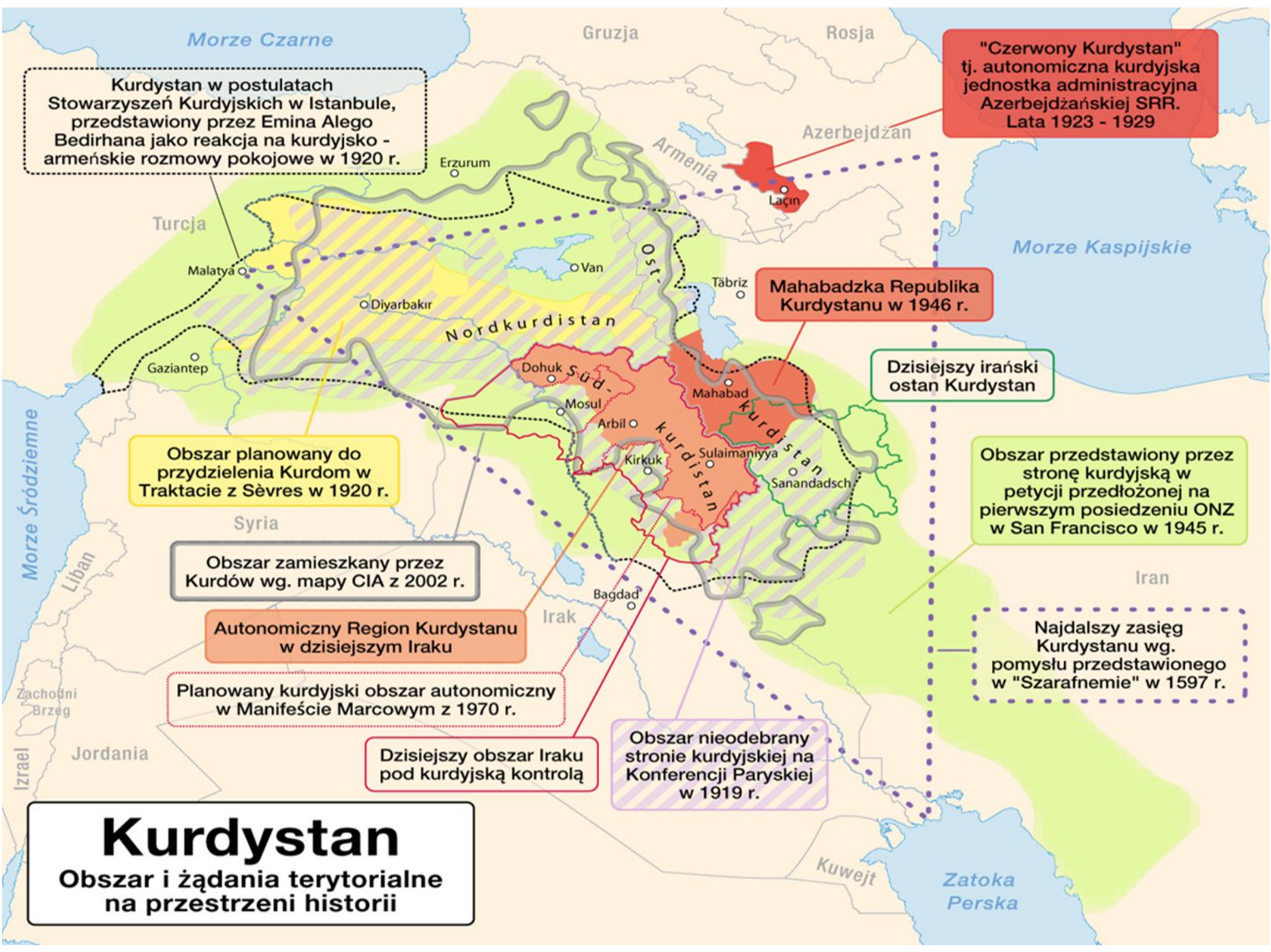
Lud indoeuropejski pozbawiony własnej państwowości, który silnie działa na rzecz separacji swojego narodu. Jego populację szacuje się na ok. 25 mln ludzi rozsianych po całym Świecie. Posługują się językiem kurdyjskim, zajmują się głównie uprawą zbóż oraz pasterstwem. Ich ojczyzna – Kurdystan stanowiła przedmiot wiekowej rywalizacji persko – tureckiej.

Wszystkie państwa, na terytoriach których żyją Kurdowie od czasu do czasu wysuwają kwestię kurdyjską w sporach z sąsiadami, lecz żadne z nich nie uznaje jakiegokolwiek możliwości przyznania im niepodległego bytu.

„problem kurdyjski”

Kurdystan w postulatach Stowarzyszeń Kurdyjskich w Istanbule, przedstawiony przez Emina Alego Bedirhana jako reakcja na kurdyjsko - armeńskie rozmowy pokojowe w 1920 r.

"Czerwony Kurdystan" tj. autonomiczna kurdyjska jednostka administracyjna Azerbejdżańskiej SRR. Lata 1923 - 1929

Mahabadzka Republika Kurdystanu w 1946 r.

Dzisiejszy irański ostan Kurdystan

Obszar planowany do przydzielenia Kurdom w Traktacie z Sèvres w 1920 r.

Obszar przedstawiony przez stronę kurdyjską w petycji przedłożonej na pierwszym posiedzeniu ONZ w San Francisco w 1945 r.

Obszar zamieszany przez Kurdów wg. mapy CIA z 2002 r.

Autonomiczny Region Kurdystanu w dzisiejszym Iraku

Najdalszy zasięg Kurdystanu wg. pomysłu przedstawionego w "Szarafnemie" w 1597 r.

Planowany kurdyjski obszar autonomiczny w Manifeście Marcowym z 1970 r.

Dzisiejszy obszar Iraku pod kurdyjską kontrolą

Obszar nieodebrany stronie kurdyjskiej na Konferencji Paryskiej w 1919 r.

Kurdystan

Obszar i żądania terytorialne na przestrzeni historii

Kurdowie w Turcji

Kurdowie stanowią w Turcji ok. 1/5 całej populacji, w traktacie pokojowym państw ententy z Turcją w 1920r. Przewidziano powstanie autonomicznego Kurdystanu, tak się jednak nie stało. Turcy prowadzą politykę asymilacji ludności kurdyjskiej, co było przyczyną licznych powstań i akcji terrorystycznych tłumione. Kurdowie nazwani zostali „Turkami górskimi”, zabroniono im posługiwania się własnym językiem, a za jakikolwiek przejaw kultury karano ich sądownie.

W 1978r. Powstała komunistyczna Partia Pracujących Kurdystanu działająca, która do 2000r. prowadziła walki zbrojne na rzecz niepodległości Kurdystanu. Następnie ogłosiła że będzie rzecznikiem praw Kurdów „w ramach pokoju i demokratyzacji” (zmiana nazwy na KADEK). Działania zbrojne jednakże nie ustały, choć argumentowane były samoobroną.

Wobec starań o członkostwo w Unii Europejskiej Turcja złagodziła nieco swoją politykę wobec Kurdów.

W 2002r. Parlament turecki zalegalizował audycje radiowe i telewizyjne w języku kurdyjskim i zezwolił na nauczanie tego języka.

Zmiany te wprowadzane są jednak pozornie, nadal aresztuje się osoby podejrzane o działania separatystyczne, konstytucja Turcji nie wymienia Kurdów jako mniejszości narodowej.

Dziękuję za uwagę

